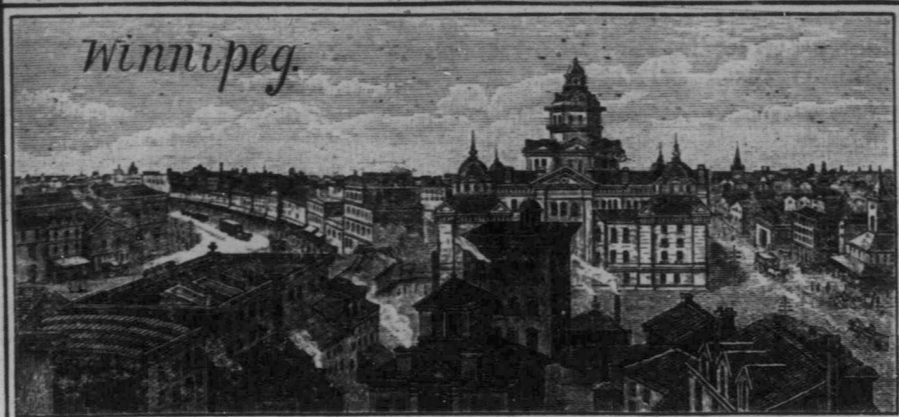

DEN SKANDINAVISKE

CANADIENSAREN.

No: 35

Löp. Årg. 3.

WINNIPEG, MANITOBA, 31 JULI 1890.

Lösnummer 5 cents. No: 7.

EN 200-ÅRSFEST.

En 200-årsfest har under förliden månad firats här i Winnipeg. I Lördags den 12te Juli hade nämligen 200 år förlutit sedan det blodiga slaget vid Boyne, en tilldragelse, som de protestantiska irändarne, de s. k. orangemännan, icke utan skal anse vara af stor vikt och betydelse.

Om den historiska anledningen till den irländska „nationalfesten“ förliden 12te Juli må följande här meddelas:

Den katolskt sinnade konungen Jakob II blef af revolutionen i England 1688 störtad från thronen. Det engelska folkets representanter förklarade derefter den katolska linien af den Stuartiska ätten utesluten från regeringen, hvilken öfverflyttades till Jakobs mag Wilhelm af Oranien och dennes gemål Maria.

Jakob II flydde till Frankrike, hvars konung Ludvig XIV lammade honom en fristad i St. German. Han återkom derifrån med franska hjälpsapper och officerare samt landstog i Irland, hvarest han mottogs med öppna armar. De katolske irändarne greps till vapen. Vid Boyneföden i östra delen af Irland nära Oldridge kom det till ett blodigt slag den 12 Juli 1690 och Wilhelm, som understöddes af många utvandrade franska hugenotter, besegrade här i grund den katolska irländsk-franska lären.

Jemt ett år derefter eller den 12 Juli 1691 ledde irändarne ett nytt nederlag vid Aghrim och sedan det åter besegrats vid Limerick, nödgades de den 3 Okt. 1692 gifva sig på nåd och önad (kapitulationsvilkoren brötos af segraren). Cromwells stränga åtgärder vidtoges på nytt; de irländske jakobinerna förlorade sina egendommar och utvandrade i tusental, katolikerna förlorade sina medborgerliga rättigheter och hela „den gröna“ behandlades såsom ett eröfradt land.

De protestantiska irändarne i Ulster (i norra delen af Irland)

och å andra ställen på jorden föra alltid den 12 Juli såsom en seger- och glädjedag, de katolske irändarne deremot såsom en „sorgedag, hvilken bragt protestantiskt förtryck öfver deras fosterland“.

Detta förtryck uppväckte naturligtvis i Irland bittert religiönshat. Laglösa handlingar begjogs af både katoliker och protestanter, ja 1785 utbröt i Armagh ett inbördes krig, som endast med

svårighet kunde undertryckas. Katolikerna bildade en hemlig förening, hvars medlemmar, de s. k. „defenders“ eller „ribbonnen“, förörrättade protestantiska. Dessa bildade då (1795) Orangeorden, som inom kort blef så stark att den kunde möta våld med våld. Snart räknade orden bland sina medlemmar nästan alla protestanter i Ulster och „lag och rätt“ voro magtlösa gent emot landets två mot hvarandra kämpande hemliga sällskap. Under upproret 1798 ökades ordens magt, flera löger bildades i England, Wales, Skotland och Canada. År 1835 egde orden icke mindre än 220,000 medlemmar.

Den gula färgen (orange) er ordens partifärg. Hvarje gång Irlands söner under den gröna flaggan möta Irlands söner under den gröna flaggan, uppstår ett nytt Boyneslag, ja, det inträffade, berättar Gamla och Nya Hemlandet, för endast få år sedan att svensk, amerikanare i Chicago, hvilka under stjernbaneret och den blå-gula svenska flaggan begäfvos sig till en picnic den 12 Juli blefvo våldsamt anfallna af en hop katolske irändare, hvilka icke kände den svenska flaggan, utan misstänkte att densamma var en orangegallaga.

I Winnipeg firades minnet af festen på ett stort sätt. Atta extratåg med lustresande anlände och det beräknades att omkring 7,000 resande besökte staden den dagen. Alla större och mindre lodger af Orden från provinsens olika delar voro närvarande. Procession, musik och

tal hörde till ordningen för dagen. Allt aflöp mycket stilla och lugnt.

Port Arthur.

Port Arthur hed oprindelig „The Station“, men da Captain McLean, Förer af Skibet „The Chicora“, År 1870 bragte General Wolseley og hans Tropper op gjennem søen, paa deres Vej til Manitoba, blev Navnet forandret til „Prince Alberts Landing“ hvilket Navn det beholdt til 1883, da det igjen blev forandret, paa Ønske af Canada Pacific Jernbanen, til Port Arthur.

Byen er beliggende c. 1000 Mil fra Atlanterhavet og c. 1900 Mil fra det store Hav, den kolosale Canada Pacific Jernbane som strækker sig gjennem hele Canada, løber ret igjennem Byen. Port Arthur er derforuden Hovedpunktet for Sejladen paa Superior Søen, den største fersk Vands Indsø i Verden. Og har en udmærket Havn i den bekjendte smukke Bugt „Thunder Bay“.

Nærmest er Port Arthur en af de sunde Pladser i Canada, Luften altid klar og ren, Vinterne ere ikke overdrevent kolde og Sommeren har sin Behagelighed i at Natterne altid ere kølige, foarsaagede ved den friske Sjuft.

Port Arthur har en meget smuk Beliggenhed idet den ligger op ad en temmelig høj Bakke fra hvilken man har en glimrende Udsigt over Bugten, og i klart Vejr kan man tydelig se Øerne Valcome og Pic Island samt Mount Mackay (1270 Fod), Thunder Cap og en mindre række Bjergkjæde som strækker sig saa langt Øjet rækker. To Mil fra Byen ligger Current River med mindre Vandfald, og 63 Mil længere Øst findes den bekjendte fiskerige Flod Nepigon River, den er 43 Mil lang og c. 285 fod bred og har ikke mindre end 15 større og mindre Fald enden den ender i Nepigon Søen, Canadas næststørste Indsø.

Superior Søen er over 350

Mil lang og c. 160 Mil paa det bredeste Sted, dens dybde anslaaes til 1200 Fod. Af de vigtigste Floder som udmunder i denne Sø maa nævnes Kaministiquia, Black Sturgeon, Current, McKenzie & Carp River, alle bekjendte for deres store Rigdom paa Fisk.

En af de smukkeste Turer man kan foretage sig er en „Canotour“ op ad Kaministiquia River, denne Flod vrimler nemlig af smaa Øer og Bugter samt findes flere Vandfald, det første man faar Øje paa er Mokoman Falls, dernæst kommer Ecate Falls og endelig en Mil længere op findes det kolosale Kakabeka Falls, som er saa vel bekjendt for at være et af de mest tiltrækkende Punkter i hele Canada.

Port Arthur maa i det hele taget kaldes for en af de sunde og smukkeste Byer i Canada, og at der er fuldt op af Tourister og Fiskepartier hele Sommeren igjennem, tyder paa at Byen er værd at se, eller rettere, dens Omgivelser.

B.

Nya Stockholm 21ste Juli 1890.

Till Skandinaviske Canadiensaren. Den starka torka, som var rådande under 1889, hörer till det förlutna. Med detta årets inträdande följde äfven att helt annat klimatförhållande. Mycket snö föll under vintern hvilken tillgodgjorde jorden hvad den genom torkan redan förlorat. Sånings-tiden tog sin början de förste dagarne i April. Regn har fallit två a tregångr i hvarje vecka hela denna sommar (ja, i öfverflöd). Också har Nya Stockholms rika jord fått anledning till att visa hvad hon kan frambringa och har hon att visa: Hvete, Hafra, Korn, Potatis jemnte nästan alla sorters Trädgårds alster, allt utaf den allra bästa beskaffenhet. Gräset stor icke håller till baka utan kan framvisas en längd från 2 till 4 fot.

Nya Stockholms innebyggare, som under 1889 års sommar befunnos så nedslagna och bekynrade

öfver hvad en framtid lade att bjuda på, befinna sig nu glada och förhoppningsfulla, ja snart sagt lika så glada, som gubben Adam och gumman Eva gjorde i paradiset före fallet. Alla innebyggare hafva åtnjutit en god helsa under innevarande sommar.

Nya Stockholm distriktets skola (det finnes två distrikt inom kolonien) är i full verksamhet och ledes undervisningen af Miss Alberta Winters från Fleming och ådagaligger Miss Winters största lit att så fort som möjligt göra goda Canadiensare af vår ungdom.

Svea Skol distriktet har dock icke funnit för godt till att öppna sina dörrar för kunskaps sökande. Hoppas dock det Herrar Trustees i Svea så fort som möjligt söker fylla detta stora behof nemligen att gifva distriktets barn tillfälle att få inhemnta det Engelska språket.

Det är nu äntligen beviljadt utaf den stora Indian Höfdingen att vi få anlägga resten ut af den nya vägen öfver hans dyrbara område och vi vilja i och med det samna slippa att köra upp och med för den nu svåra backen med våra produkter, då vi skola transportera dem till marknadsplatsen.

Vi hafva under sommarens lopp fått till ökning i folkmängden, Enögranter komma tid och ofta och upptaga land. Äfven hafva flera barn hlifvit födda under året.

Färmar gubbarnes största bekymmer är nu lura de skola få afbergad sin gröda samt huru de skola hinna att tillbygga sina sidas magasin, ty nu hafva de fått klart för sig att de gamla äro allt för små för att rymma den gröda, som Gud tyckes ämna välsigna dem med. Våra ynglingar hafva fått stort bryderi, ty de hafva fått klart för sig, att så rik gröda kunna de omöjligen hinna taga vara uppi enamma utan finna sig nödsakade att utvälja sig en trogen Eva för att hjälpa dem vid påfallande behöfver.

Med all hägaktning för både Herr Redaktör och tidningens ärade läsare tecknar

A. G. Submark.